

Arme mensen kosten ons veel geld en dat hebben we helemaal aan onszelf te danken. Zolang de overheden weigeren de oorzaken van armoede weg te nemen - écht wegnemen - zullen arme mensen arme mensen voortbrengen. Bert D'hondt reikt drastische oplossingen en efficiënte middelen aan.

De kansarmoede-index van Kind en Gezin bereikt een nieuwe recordhoogte: 12 procent van de kinderen in Vlaanderen wordt geboren in een kansarm gezin. De helft van deze kinderen woont in onze centrumsteden. Het aantal mensen met een leefloon steeg in één jaar tijd met 13,2 procent, het aantal jongeren onder hen neemt toe tot 30,9 procent.

Zouden onze beleidsmakers daar slecht van slapen?

Ik durf dat te betwijfelen. Het is een artikel in de krant waard, maar wordt amper als hoofdpunt beschouwd. Het is namelijk ook geen nieuws. Al jarenlang stijgt de kansarmoede-index van Kind en Gezin. Ondertussen is de kinderarmoede bijna verdrievoudigd (in 2000 stond die op 4,7 procent).

Je zou verwachten dat er een kleine revolutie uitgebroken zou zijn. Dat deze en vorige regeringen in hun politieke keuzes prioriteit hadden gegeven aan het terugdringen van dit grote probleem. Want elk kind dat in armoede opgroeit, ziet zijn kansen om het onderwijs te verlaten zonder diploma vermenigvuldigd met factor 10. De kansen van deze groep op de arbeidsmarkt zijn beperkt. De maatschappelijke en economische kosten van armoede zijn enorm en we blijken met de stijgende kinderarmoede een zware kost door te schuiven op de volgende generaties. Als we zo verder doen is de toename van de jongeren met een leefloon verzekerd.

Die revolutie blijft uit, al anderhalf decennium. We hebben wel al een kinderarmoedeplan gehad, we hadden enkele projectoproepen of je kan een goedkope maaltijd krijgen. Dat is het zowat.

Wat kan helpen, doen we niet...

De echt belangrijke hefboomen tegen armoede worden onbenut gelaten of verder afgebroken. De tarieven voor inkomensgerelateerde kinderopvang zijn opgetrokken, specifiek voor de groep van de laagste inkomens. De grote hefboom van de kinderbijslag zal in 2019 misschien de kinderarmoede met 1 procentpunt doen dalen, hoewel er nog discussie is over de cijfers. Wat zal dit nog betekenen als de kinderarmoede tot dan blijft toenemen?

Verder zagen gezinnen de kosten voor energie hand over hand toenemen, net als die voor openbaar vervoer, vrijetijdsbeleving en school. Als er al eens een sociale correctie is, geldt die enkel voor mensen met een leefloon. Dat zijn er in Vlaanderen ongeveer 29.000 per maand (terwijl er meer dan 600.000 Vlamingen in armoede leven).

Een betaalbare woning? De wachtlijsten worden nog altijd langer. De doelstelling om 43.000 sociale huurwoningen bij te bouwen tegen 2020 is eerst tot 2023 en later tot 2025 uitgesteld. Elke minister voor Wonen pakt enkele keren uit met beloftes hierover, maar het gaat telkens over dezelfde woningen. Iedereen weet dat dit ruim onvoldoende is. 85 procent van de budgetten voor wonen gaat naar eigendomsverwerving en versterkt de ongelijkheid op de woonmarkt. Iedereen weet dat een gezin met een beperkt inkomen op de private markt niet rondkomt. Maar echte keuzes maken? Neen.

Oh ja, op federaal niveau is dit de tweede regering op rij die belooft om de uitkeringen op te trekken tot de armoedegrens. Wel, net zomin als de kinderarmoede in Vlaanderen zal halveren, zal de federale regering die belofte waarmaken. Ja, ondertussen is het leefloon 6 procent omhoog gegaan. De afstand met de armoedegrens is echter toegenomen (het leven wordt duurder, niet in minst door overheidsbeslissingen). Het enige voorziene budget, de welvaartsenveloppe, is ruim onvoldoende om ooit de armoedegrens te bereiken. Ook dat weten we.

Overigens is de toename van het aantal mensen met een leefloon grotendeels te wijten aan de maatregelen in de werkloosheidsverzekering (denk aan de inschakelingsuitkering voor jongeren), net zoals bij de ziekte- en invaliditeitsuitkering trouwens.

...want armoede heeft niet veel belang

Een groep mensen in onze samenleving kan niet mee. We jagen hen van de ene armoedige uitkering naar de andere. We schorsen hen, hopen dat een deel van hen zo goed wil zijn te verdwijnen in de anonimiteit en duwen hen nog dieper in de armoede. Daardoor staan deze mensen nog verder af van maatschappelijke integratie. De oorzaken van armoede wegnemen is de enige weg uit deze spiraal.

Vorige donderdag werd er een meerjarenplan voor defensie opgesteld. Met cijfers en tabellen, zo meldde het VRT-journaal. Een plan met miljardeninvesteringen. Ik ken niks van defensie, dus daarover oordeel ik niet. Maar verdienen armoede en kinderarmoede niet minstens eenzelfde plan, met miljarden, met tabellen, met cijfers?

Anders volgt het enige mogelijke besluit: we vinden armoede niet zo'n belangrijk probleem.

Bert D'hondt